Dokumentą elektroniniu parašu
pasirašė MINDAUGAS,DOCAITIS
Data: 2026-10-07 21:58:18

Taikus judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VšĮ „Girių inspekcija“
Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +37067934089, el. paštas:
giriuinspekcija@gmail.com
LT487189900010700257

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai
Kopija:
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos

PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. LAPKRIČIO 30 D. NUTARIMO NR. 1179 „DĖL KARINĖS INFRASTRUKTŪROS, REIKALINGOS PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMAI UŽTIKRINTI, SĄRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TAIS NR. 26-12713)

2026 m. spalio 7 d. Nr. GI-2026-10-07-02

Vilnius

VšĮ „Girių inspekcija“, gindama viešąjį ir gamtos apsaugos interesą, susipažino su derinamu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektu (TAIS Nr. 26-12713). Organizacija neprieštarauja poreikiui užtikrinti Vokietijos Federacinės Respublikos brigados dislokavimui ir koviniam rengimui reikalingą karinę infrastruktūrą. Ši pastaba teikiama tik dėl į planuojamą karinę teritoriją patenkančių saugomų gamtinių vertybių ir valstybinės reikšmės miško apsaugos.

1. Faktinės aplinkybės ir teisinio aiškumo problema

Projektu į Karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašą siūloma įtraukti apie 7,6534 ha teritoriją Nemenčinėje ir Kreivalaužių kaime, kurią sudaro keturi valstybinės žemės sklypai ir tarp jų esantis nesuformuotos valstybinės žemės plotas.

Krašto apsaugos ministerijos teikime nurodyta, kad žemės sklypo, unikalus Nr. 4172-0200-0053, 1,6816 ha dalis patenka į buveinių apsaugai svarbią „Natura 2000“ teritoriją „Neries upės apylinkės aukščiau Nemenčinės“, o 0,3678 ha dalis – į Europos Bendrijos svarbos buveinę 9010 „Vakarų taiga“. Taip pat nurodyta, kad 0,4133 ha valstybinės reikšmės miško yra sklype Nr. 4160-0100-0419 ir 0,5917 ha – sklype Nr. 4172-0200-0053, iš viso apie 1,0050 ha.

Teikime aiškiai pažymėta, kad saugoma teritorija ir valstybinės reikšmės miškai „nebus pažeisti“, nes karinė infrastruktūra bus statoma tose žemės sklypų dalyse, kuriose šių vertybių nėra. Tačiau pačiame Vyriausybės nutarimo projekte šis apribojimas neįtvirtintas: į sąrašą įrašoma visa apie 7,6534 ha teritorija ir visi keturi sklypai, o saugomos bei miško dalys iš teisiškai apibrėžiamos teritorijos nėra išskiriamos ar grafiškai atribojamos.

Mūsų vertinimu, lydraštyje pateiktas paaiškinimas nėra lygiavertis privalomai sąlygai pačiame Vyriausybės sprendime. Tai ypač svarbu todėl, kad įtraukus teritoriją į sąrašą vėliau rengiamas karinės infrastruktūros projektas, o Žemės įstatyme nustatyta, kad teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai tokiam projektui taikomi tiek, kiek jie neprieštarauja karinės infrastruktūros sukūrimui. Todėl saugomų gamtinių vertybių ir valstybinės reikšmės miško apsaugos ribos turėtų būti aiškiai įtvirtintos jau šiame sprendimo etape.

2. Siūlymas

Prašome teisiškai įtvirtinti tai, ką Krašto apsaugos ministerija jau deklaruoja projekto teikime. Siūlome aiškiai nustatyti apsaugos sąlygą šioms į 15 punkte aprašomą karinę teritoriją patenkančioms dalims:

- žemės sklypo Nr. 4172-0200-0053 1,6816 ha dalį, patenkančią į „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbią teritoriją „Neries upės apylinkės aukščiau Nemenčinės“;
- to paties sklypo 0,3678 ha Europos Bendrijos svarbos buveinę 9010 „Vakarų taiga“;
- 0,4133 ha valstybinės reikšmės miško plotą sklype Nr. 4160-0100-0419 ir 0,5917 ha valstybinės reikšmės miško plotą sklype Nr. 4172-0200-0053.

Kadangi Nutarimo projektu siūloma Sąrašą papildyti nauju 15 punktu, mūsų vertinimu, aiškiausia būtų Nutarimo projektą papildyti atskiru 2 punktu, kuriame būtų įtvirtinta privaloma apsaugos sąlyga. Taip būtų galima išlaikyti visą karinei teritorijai reikalingą perimetrą, tačiau kartu teisiškai užtikrinti, kad saugomose ir valstybinės reikšmės miško dalyse infrastruktūra nebūtų statoma. Jeigu teisėkūros technikos požiūriu būtų pasirinktas kitas sprendimas, lygiavertė imperatyvi sąlyga galėtų būti įrašyta pačiame 15 punkto teritorijos apraše.

Siūlome Nutarimo projektą papildyti 2 punktu: *„2. Nustatyti, kad rengiant karinės infrastruktūros projektą Karinės infrastruktūros, reikalingos priimančiosios šalies paramai užtikrinti, sąrašo 15 punkte nurodyto žemės sklypo, unikalus Nr. 4172-0200-0053, 1,6816 ha dalis, patenkanti į buveinių apsaugai svarbią teritoriją „Neries upės apylinkės aukščiau Nemenčinės“, įskaitant 0,3678 ha Europos Bendrijos svarbos buveinę 9010 „Vakarų taiga“, taip pat 0,4133 ha valstybinės reikšmės miško plotas žemės sklype, unikalus Nr. 4160-0100-0419, ir 0,5917 ha valstybinės reikšmės miško plotas žemės sklype, unikalus Nr. 4172-0200-0053, grafiškai pažymimi kaip teritorijos, kuriose karinės infrastruktūros statyba ir miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis neplanuojami ir nevykdomi. Karinės infrastruktūros projekto sprendiniai negali pažeisti šios „Natura 2000“ teritorijos apsaugos tikslų ar Europos Bendrijos svarbos buveinės 9010 „Vakarų taiga“.“*

Šiuo pasiūlymu nesiekiame stabdyti ar apsunkinti gynybos infrastruktūros plėtros. Prašome tik pačiame teisiniame sprendime aiškiai ir privalomai įtvirtinti Krašto apsaugos ministerijos jau nurodytą sąlygą, kad saugoma teritorija, Europos Bendrijos svarbos buveinė ir valstybinės reikšmės miškai nebus pažeisti.

Prašome į šią pastabą atsižvelgti. Jeigu į ją neatsižvelgiama arba atsižvelgiama iš dalies, prašome pateikti motyvuotą atsakymą ir jos vertinimą aiškiai atspindėti projekto derinimo medžiagoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 9 straipsnio 5 dalimi, gautus pasiūlymus, kurie pateikti ne Teisės aktų informacinėje sistemoje, teisės akto projektą rengiantis subjektas turi perkelti ir paskelbti Teisės aktų informacinėje sistemoje bei įvertinti. Todėl prašome šį raštą perkelti ir paskelbti TAIS prie projekto Nr. 26-12713 ir kartu viešai paskelbti jo įvertinimo rezultatus.

Pažymime, kad šios pastabos teikiamos įgyvendinant visuomenės teisę dalyvauti priimant sprendimus aplinkosaugos klausimais. Orhuso konvencijos 8 straipsnyje numatyta, kad rengiant vykdomojo pobūdžio teisės aktus ir bendrojo pobūdžio privalomuosius norminius aktus, galinčius turėti reikšmingą poveikį aplinkai, turi būti skatinamas veiksmingas visuomenės dalyvavimas.

Pagarbiai,
VšĮ „Girių inspekcija“
Vadovas Mindaugas Docaitis